

Přeprava zboží podléhajícího spotřební dani mezi členskými státy ve volném daňovém oběhu

Dne 13. února 2023 nabude účinnosti Směrnice Rady (EU) 2020/262 ze dne 19. prosince 2019, kterou se stanoví obecná úprava spotřebních daní (dále jen „**Směrnice**“), která je přepracovaným a značně pozměněným zněním směrnice Rady 2008/118/ES. Ustanovení Směrnice a další změny byly do českého zákona o spotřebních daních transponovány zákonem č. 179/2022 Sb., s účinností rovněž od 13. února 2023.

Směrnice především rozšiřuje současný elektronický systém pro pohyb vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně (tzv. EMCS) i na dopravy vybraných výrobků ve volném daňovém oběhu mezi členskými státy pro účely podnikání, které se dosud uskutečňovaly s doklady v listinné formě mimo jakýkoliv centralizovaný elektronický systém.

Základní principy zdanění vybraných výrobků dopravovaných ve volném daňovém oběhu pro účely podnikání jsou sice zachovány (při dopravě do České republiky je příslušná osoba povinna už dnes se zaregistrovat jako plátce, hlásit správci množství dopravovaných vybraných výrobků a poskytovat zajištění spotřební daně), ale zcela zásadním způsobem se mění jednotlivé dílčí postupy.

- oznamovací povinnost zúčastněných subjektů

Doprava vybraných výrobků uvedených do volného daňového oběhu pro účely podnikání se může uskutečňovat mezi členskými státy pouze mezi osobami, kterým je před samotným uskutečněním dopravy vybraných výrobků přiděleno jedinečné číslo pro dopravu ve volném daňovém oběhu. Na daňovém území České republiky se jedná o evidovaného odesílatele a evidovaného příjemce. Přeprava mezi jinými osobami se automaticky považuje za porušení podmínek dopravy včetně i z toho vyplývajícími důsledky.

Toto číslo je jedinečné pro konkrétní místo určení vybraných výrobků. Jestliže daná osoba přepravuje zboží z / do různých míst v České republice, musí zažádat o více těchto jedinečných čísel.

- vystavování elektronických zjednodušených průvodních dokladů v reálném čase

Dopravu vybraných výrobků ve volném daňovém oběhu mezi členskými státy lze uskutečnit pouze se zjednodušeným elektronickým průvodním dokladem nebo náhradním zjednodušeným průvodním dokladem (resp. s referenčními kódy těchto dokladů). Přeprava bez těchto dokladů se automaticky považuje za porušení podmínek dopravy včetně i z toho vyplývajícími důsledky.

- nastavení elektronické komunikace se správcem daně / systémem EMCS

Evidovaný odesílatel před zahájením dopravy vybraných výrobků ve volném daňovém oběhu do jiného členského státu je povinen vyhotovit návrh zjednodušeného elektronického průvodního dokladu pomocí elektronického systému a zaslat ho pomocí tohoto systému správci

STANĚK, TOMÍČEK & PARTNERS

DAŇOVÉ, FINANČNÍ A EKONOMICKÉ PORADENSTVÍ

*Více než 15 let
poradenství*

daně místně příslušnému podle místa odeslání vybraných výrobků. Nevykazuje-li návrh zjednodušeného elektronického průvodního dokladu vady, přidělí správce daně tomuto návrhu referenční kód a sdělí jej evidovanému odesílateli. Evidovaný odesílatel je povinen předat referenční kód zjednodušeného elektronického průvodního dokladu osobě, která vybrané výrobky fyzicky dopravuje nebo doprovází.

Evidovaný příjemce, který na daňovém území České republiky přijal vybrané výrobky dopravované ve volném daňovém oběhu z jiného členského stát, je povinen do 5 pracovních dnů po ukončení této dopravy oznámit pomocí elektronického systému přijetí těchto vybraných výrobků správci daně místně příslušnému podle místa určení vybraných výrobků.

- nastavení záložních mechanismů v případě nedostupnosti elektronického systému či elektronické ukončování doprav

Pokud je elektronický systém v době do okamžiku zahájení dopravy vybraných výrobků ve volném daňovém oběhu mezi členskými státy nedostupný, stanoví Směrnice a zákon o spotřebních daních postup pro vystavení a předávání náhradních zjednodušených průvodních dokladů, dokladů o přijetí a dalších typů dokladů.

Elektronický volný daňový oběh tak v zásadě kopíruje veškeré prvky současného elektronického systému pro režim podmíněného osvobození od daně. Zákon o spotřebních daních pak dále obsahuje některé specifické postupy, např. pro dopravu vybraných výrobků, u nichž některé jiné členské státy zjednodušené průvodní doklady v současné době nevyžadují. Zejména se může jednat například o dopravy převodových, elektroizolačních, antikoročních nebo mazacích olejů volně ložených nebo v jakýchkoli baleních nebo některých druhů rezných olejů v baleních do 210 litrů.

- Ztráty nebo znehodnocení

v souladu se směrnicí dochází ke koncepční úpravě v tom smyslu, že ztrátou nebo znehodnocením vybraných výrobků, které vzniknou v režimu podmíněného osvobození od daně, dojde k uvedení vybraného výrobku do volného daňového oběhu, a tedy ke vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit. Výjimkou jsou nepředvídatelné ztráty a znehodnocení, a také částečné ztráty, které vznikají v důsledku povahy vybraných výrobků při výrobě, skladování nebo dopravě vybraných výrobků (částečné ztráty se v zákonu o spotřebních daních doposud nazývaly „technicky zdůvodněné ztráty“). Nepředvídatelné ztráty a znehodnocení, a také částečné ztráty vzniklé v režimu podmíněného osvobození od daně jsou osvobozeny od daně.

I v případě vybraných výrobků již uvedených do volného daňového oběhu dojde jejich ztrátou nebo znehodnocením ke vzniku povinnosti přiznat daň, ale pouze v případě, že k tomu došlo v rámci dopravy ve volném daňovém oběhu mezi členskými státy. Tato povinnost se opět nevztahuje na nepředvídatelné ztráty a znehodnocení, a také částečné ztráty.

V případě dotazů nás prosím kontaktujte na tomicek@stanek-tomicek.com.

STANĚK, TOMÍČEK & PARTNERS

DAŇOVÉ, FINANČNÍ A EKONOMICKÉ PORADENSTVÍ

*Více než 15 let
poradenství*

Staněk, Tomíček & Partners, s.r.o., zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze v části C, vložka č. 104681, IČ: 27210081, DIČ: CZ 27210081, se sídlem U Prašné brány 1078/1, 110 00 Praha 1